

PATVIRTINTA
Ignalinos Miko Petrausko muzikos
mokyklos direktoriaus
2022 m. rugpjūčio 23 d.
įsakymu Nr. OV- 59

SUAUGUSIŲJŲ MUZIKINIO UGDYMO KANKLIŲ PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos pavadinimas – Ignalinos Miko Petrausko muzikos mokykla. Trumpasis pavadinimas – Miko Petrausko muzikos mokykla (toliau – mokykla).
2. Mokyklos juridinio asmens kodas – 190243661.
3. Mokyklos teisinė forma – biudžetinė įstaiga, priklausomybė – savivaldybės mokykla.
4. Mokyklos savininkė – Ignalinos rajono savivaldybė, savivaldybės kodas – 111106123, adresas – Laisvės a.70, LT-30122 Ignalina.
5. Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Ignalinos rajono savivaldybės taryba.
6. Mokyklos buveinė – Atgimimo g. 30, LT-30119 Ignalina.
7. Mokyklos grupė ir tipas – neformaliojo vaikų švietimo mokykla, formalųjį švietimą papildančio muzikinio ugdymo mokykla.
8. Mokyklos paskirtis – vaikų muzikinis ugdymas pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas ir neformaliojo vaikų švietimo programas.
9. Suaugusiųjų muzikinio ugdymo kanklių programa (toliau – programa) yra neformaliojo suaugusiųjų švietimo programa, parengta vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 „Dėl Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“, atsižvelgiant į Rekomendacijas dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 „Dėl Rekomendacijų dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo patvirtinimo“.
10. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo tikslas – įgyvendinant Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo bei kitų įstatymų nuostatas, didinti mokymosi visą gyvenimą paslaugų prieinamumą ir įvairovę įvairioms suaugusiųjų grupėms.

II SKYRIUS PROGRAMOS SANDARA, TRUKMĖ, APIMTIS

11. Programos dalyviai – suaugusieji nuo 18 m. ir vyresni asmenys (toliau – mokiniai):
 - 11.1. nebaigę pradinio ar pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos ir norintys įgyti muzikines kompetencijas;
 - 11.2. baigę pradinio ar pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą ir norintys tobulinti muzikines kompetencijas.
12. Programą sudaro:
 - 12.1. muzikos instrumentas kanklės;
 - 12.2. pasirenkamieji dalykai (muzikiniai instrumentiniai ansambliai, mokiniai meniniai kolektyvai), kurių ugdymo turinys glaudžiai siejasi tarpusavyje.

13. Muzikos instrumentas kanklės yra privalomas, pasirenkamieji dalykai – neprivalomi. Juos mokykla siūlo atsižvelgdama į mokinio poreikius, gebėjimus ir mokyklos finansines galimybes.

14. Muzikos instrumentui kanklėms skiriama 1 pamoka per savaitę.

15. Pasirenkamiesiems dalykams skiriamos 1-2 pamokos per savaitę, kaip numatyta ugdymo plane.

16. Programos trukmė – 1 metai.

17. Programos sandara:

Programa	Programos sudėtis	Mokomasis dalykas	Trukmė	Savaitinių ak. val. skaičius	Iš viso ak. val. per metus
Suaugusiųjų muzikinio ugdymo kanklių programa	Privalomas dalykas	Kanklės	1-2 m. m.	1	34
	Neprivalomas dalykas	Pasirenkamieji dalykai (muzikiniai instrumentiniai ansambliai, mokinieji meniniai kolektyvai)	0-1 m. m.	1-2	34-68

III SKYRIUS PROGRAMOS PASKIRTIS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI

18. Programos paskirtis – tenkinti mokinių pažinimo bei mokymo (si) poreikius, atskleisti ir tobulinti įgimtus muzikinius gebėjimus, tenkinti saviraiškos poreikį bei puoselėti mokymosi visą gyvenimą nuostatą.

19. Programos tikslas – sudaryti sąlygas mokiniams ugdyti ir reikšti savo muzikinius gebėjimus, suteikiant įgytai patirčiai estetinį kryptingumą, ugdant pozityvias kultūrinės nuostatas.

20. Programos uždaviniai:

20.1. supažindinti ir tobulinti muzikos rašto pažinimą;

20.2. formuoti elementarius, tobulinti turimus grojimo kanklėmis įgūdžius;

20.3. supažindinti su pasirinkto muzikos instrumento kanklių meninės išraiškos galimybėmis, grojimo technika, istorine instrumento raida;

20.4. skatinti individualų ir kolektyvinį muzikavimą;

20.5. kaupti atlikėjo repertuarą;

20.6. skatinti naujų tradicijų – šeimyninio muzikavimo kūrimą.

IV SKYRIUS PROGRAMOS RENGIMO PRINCIPAI, UGDOMOS KOMPETENCIJOS

21. Programos rengimo principai:

21.1. aktualumas – siūloma programa skirta socialinėms, kultūrinėms, asmeninėms, edukacinėms, profesinėms ir kitoms kompetencijoms ugdyti;

21.2. individualizavimas – atsižvelgiama į mokinio pasiekimus, mokymosi ypatumus, gabumų raidą;

21.3. demokratiškumas – mokytojai ir mokiniai yra ugdymo (si) proceso kūrėjai, kartu identifikuoja ugdymo (si) poreikius;

21.4. prieinamumas – sudaromos visos sąlygos asmens kompetencijoms ugdyti;

21.5. savanoriškumas – mokiniai laisvai renkasi tinkamiausias programas kompetencijoms ugdyti.

22. Programos įgyvendinimo metu ugdomos mokinių kompetencijos:

- 22.1. muzikavimo kanklėmis;
- 22.2. improvizavimo ir kūrybos pradmenų;
- 22.3. iniciatyvumo ir kūrybingumo;
- 22.4. asmeninės atsakomybės;
- 22.5. komunikavimo, socialinės, emocinės;
- 22.6. pažinimo ir mokėjimo mokytis;
- 22.7. pilietiškumo ir kultūrinės.

V SKYRIUS PROGRAMOS TURINYS

- 23. Programos meninę raišką užtikrina pasirinktas muzikos instrumentas kanklės.
- 24. Muzikos instrumento veiklos sritys:
 - 24.1. muzikavimo, atlikimo įgūdžių įvaldymas;
 - 24.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
 - 24.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje, kultūrinėje aplinkoje.
- 25. Muzikos instrumento kanklių mokymo (si) trukmė – 1-2 mokslo metai.
- 26. Muzikos instrumento kanklių pamokos vyksta mokant individualiai. Skiriama 1 valanda per savaitę;
- 27. Muzikos instrumento kanklių ugdymo turinio apimtis:
 - 27.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;
 - 27.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų, pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
 - 27.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje, kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys.
- 28. Muzikos kūrinių skaičių, sudėtingumą nustato muzikinio dalyko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio turimus muzikinius gebėjimus.
- 29. Mokinio individualus mokslo metų I ir II pusmečių muzikos instrumento ugdymo turinys (programa) rengiamas ir pildomas individualaus ugdymo dienyne (skiltyje „Ugdymo turinys“).
- 30. Pasirenkamųjų dalykų (muzikiniai instrumentiniai ansambliai, mokomieji meniniai kolektyvai) veiklos sritys:
 - 30.1. ansamblio pojūčio ugdymas;
 - 30.2. kūrinių interpretavimas ansamblyje;
 - 30.3. atlikėjo raiška socialinėje, kultūrinėje aplinkoje.
- 31. Pasirenkamųjų dalykų mokymosi trukmė – nuo 1 iki 2 metų.
- 32. Pasirenkamųjų dalykų mokymas:
 - 32.1. tobulinami skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui;
 - 32.2. žadinama kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;
 - 32.3. atliekant kūrinius, pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje.
- 33. Pasirenkamųjų dalykų (muzikiniai instrumentiniai ansambliai, mokomieji meniniai kolektyvai) ugdymo turinio apimtis:
 - 33.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;
 - 33.2. muzikos kūrinių interpretavimas – skirtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

33.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrybinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

33.4. rekomenduojamas kūrybinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 kūrybiniai.

34. Pasirenkamųjų dalykų ugdymo turinys konkretinamas ir pildomas dienyne darbui su grupe (skiltyje „Pamokos/veiklos turinys“). Ugdymas organizuojamas grupėje.

VI SKYRIUS PROGRAMOS METODAI, PRIEMONĖS

35. Pagrindinė mokinių ugdymo forma – individuali/grupinė pamoka.

36. Muzikos instrumento kanklių ugdymo turinys individualizuojamas (sudarant mokomąjį repertuarą) atsižvelgiant į mokinio gebėjimų ypatumus, pasiekimus, poreikius.

37. Pasirenkamųjų dalykų ugdymo turinys glaudžiai siejasi su muzikos instrumento ugdymo turiniu, taikoma tarpdalykinė integracija.

38. Mokytojas, siekdamas atskleisti mokinio individualybę, ugdymo proceso metu taiko įvairias mokymo (si) strategijas ir metodus:

38.1. informacinius (aiškinimo, demonstravimo, pokalbio, kartojimo, tikrinimo);

38.2. praktinius; (grojimo, muzikos klausymo, analizavimo);

38.3. kūrybinius (žaidimų, muzikinių paieškų);

38.4. demonstravimo;

38.5. integruoto ugdymo.

39. Siekiant užtikrinti mokymosi pažangą, kritinį mąstymą, ugdoma mokymosi mokyti kompetencija, skatinamas savarankiškas mokymasis.

40. Programai įgyvendinti kuriama šiuolaikinė mokymosi aplinka ir mokymo priemonės:

40.1. programos dalyvio pasirinktas muzikos instrumentas kabinete;

40.2. grupinių užsiėmimų patalpose – pianinas, interaktyvi lenta, vaizdo projektorius, kompiuteris su interneto prieiga, garso klausymosi įranga.

VII SKYRIUS PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

41. Muzikos instrumento kanklių dalyko mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikos instrumento kanklių technikos įvaldymas	
Nuostata – įgyti, plėtoti pradinis muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Skaityti muzikinį raštą naudojant muzikos instrumentą kankles	1.1.1. pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. žinoti garsų ir pauzių trukmę; 1.1.3. žinoti dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai sėdint/stovint išgauti kokybišką instrumento garsą	1.2.1. žinoti taisyklingos sėdėsenos/laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus, kvėpavimo elementus, pirštuotę. 1.2.3. įvardinti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrybinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	

Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio muzikos kūrinius perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką.	2.1.1. paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinytis, periodas), formą ir naudojamus interpretacijos ženklus.
2.2. Atliekant instrumentinius kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų, emocinio prado.	2.2.1. įvardinti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paaiškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. Veiklos sritis – muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti mokomojo dalyko, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti skirtingo charakterio muzikinę programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose ir kt.	3.1.1. atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį mokomojo dalyko ar mokyklos koncerte; 3.1.2. įtvirtinti sceninės kultūros patirtį, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. mokytis susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. įvardyti muzikinio kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir kitų grojimą, dainavimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

42. Kanklių dalyko turinio apimtis ir vertinimas:

Klasė	Pusmetis	Kūrinių skaičius per mokymosi metus					Vertinimo formos		Pastabos
		Gamos	Etiudai	Pratimai	Akordai	Pjesės	Techninė įskaita	Perklausa	
1	I	1	-	-	-	3	Gama	I psm.	
	II	1	1	-	-	3	Gama, etiudas	II pusm.	
2	I	2	2	-	-	4	Gama, etiudas	I pusm.	
	II	2	2	-	-	5	Gama, etiudas	II pusm.	

43. Pasirenkamųjų dalykų (muzikiniai instrumentiniai ansambliai, mokomieji meniniai kolektyvai) (toliau – ansamblis) mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – ansamblio pojūčio ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką	1.1.1. apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją
2. Veiklos sritis – kūrinų interpretavimas ansamblyje	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinų emocijas	2.2.1. žinoti muzikos kalbos elementus
2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus
3. Veiklos sritis – muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą

44. Mokinių atsiskaitymai ir egzaminai organizuojami vadovaujantis mokykloje galiojančia mokinių atsiskaitymų ir egzaminų organizavimo tvarka.

45. Pasiekimų ir pažangos vertinimas yra grindžiamas individualios pažangos vertinimo principu, lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniais.

46. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis mokyklos direktoriaus patvirtintu mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu.
